

SULIÚJSÁG

AZ ÁMK SÁRI GUSZTÁV TAGISKOLÁJÁNAK
DIÁKÚJSÁGJA

XXIX. évfolyam 2. szám

2012. november-december

A tartalomból:

- * Ötösgyűjtögetők
- * Városunkban történt
- * Beszélgetés Tóth Judit tanár
nénivel
- * Sztárhírek
- * Izgalmas világunk
- * Beszélgetés Mester Lajosné
Tündike nénivel
- * Töprengő
- * Multidéző
- * Jeles napok
- * Megyejáró
- * Halloween-party
- * Vidám oldal

Sári Gusztáv rajzaiból: Számot ad

Téli szünet

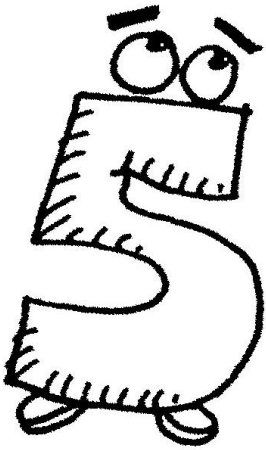
10 éve

Most

Ötösgyűjtögetők

2012. november 27-i állapot:

5. a			7. a		
hely	név	ötösök száma	hely	név	ötösök száma
1.	Bangó Fanni	61	1.	Gere Mátyás	55
2.	Bangó Rebeka	54	2.	Papp Petra	49
3.	Fazekas Boglárka	53	3.	Reichenberger Nóra Anett	47
5. b			7. b		
1.	Halász Anita Bianka	46.	1.	Dombi Zoltán	89
2.	Kaszás Júlia	41	2.	Balogh Petra Cintia	69
3.	Elek Norbert	36	3.	Sípos Alexandra	58
5. c			7. c		
1.	Orosz Viktória	48	1.	Nyilas Ádám	81
2.	Fazekas Melinda Krisztina	47	2.	Örvendi Ákos	58
3.	Nwaeze Jones	40	3.	Papp Szilvia	52
6. a			8. a		
1.	Menyhárt Betti	43	1.	Szakál Barbara	61
2.	Papp Sára	38	2.	Tózsér Bella	46
3.	Kovács Gergő	37	3.	Szegi Péter	34
6. b			8. b		
1.	Szabó Zsanett	55	1.	Szász Viktória	69
2.	Szabó Adél	52	2.	Csétei Barbara Lili	40
3.	Erdei Boglárka Kovács Márta Zsuzsa	49	3.	Biás Anett	33
			8. c		
			1.	Ispán János	71
			2.	Papp Gergő	64
			3.	Veres Nándor Péter	62

Gyűjtötte: Décsei Dóra és Makula Vivien 7. a osztály

A városunkban történt

Október 5. Az aradi vértanúk emléknapja alkalmából városi megemlékezésre és koszorúzásra került sor az 1848-49-es forradalom és szabadságharc emlékművénél. Beszédet mondott Kalasné Thyll Ildikó tanár néni, verset szavalt Ispán János 8. c osztályos tanuló.

Október 17-18. Liszt Ferenc emléktúra és vetélkedő

Az idén hetedik alkalommal került sor Kaba és Tetétlen között a Liszt Ferenc emléktúrára. A mostani rendezvénysorozat Kodály Zoltán születésének 130. évfordulója jegyében telt. Először Kaba,

Tetétlen, Báránd és Sáp iskolásai Kabán a református templomban ünnepi zenés áhítaton vettek részt, ahol közreműködött Sohajda Mihály református lelkipásztor, Felvégi Béla zenetanár, Pálmai Boglárka és Kun

Rajmond pedig énekkel színesítette a programot. Ezután Kabáról 250-en gyalogosan ellátogattak Tetétlenre. A kastély parkjában Felvégi Béla köszöntötte a megjelenteket, Kun Rajmond Kodály erdélyi gyűjtéséből adott elő éneket, majd a jelenlévők elhelyezték a megemlékezés koszorúit és virágait a Liszt-kopjafánál.

Másnap műveltségi vetélkedővel folytatódott a program a négy tagiskola összesen kilenc 5 fős csoportja között. Ezt követte az alapfokú művészeti iskolások műsora és rajzkiállítása. Este a művelődési házban hangverseny zárta a rendezvénysorozatot. A Liszt és Kodály műveiből *A tűz őrzői* címmel megrendezett hangversenyen közreműködött Sörös Ildikó zongoraművész, Papp Renáta

énekes és Felvégi Béla zenetanár.

A városunkban történt

Október 23. Október 19-én, pénteken az általános iskolások, október 23-án, kedden a város lakosai számára adta elő a 7. b osztály színvonalas ünnepi műsorát, melyet Székelyné Molnár Anikó és Sarkadi Sándorné Emmuska néni tanított be nekik.

Események, ünnepségek

Névadónk napja

Sári Gusztáv születésének 84. évfordulójára ismét méltón emlékezett meg iskolánk apraja-nagyja. November 20-án délelőtt 11 órakor koszorút és virágokat helyeztünk el a temetőben, beszédet mondott Tóth Judit tanár néni. Az alsós osztályok délelőtt helyezték el virágaikat az emlékfalnál, a felsősök pedig részt vettek a délutáni programon. Emlékbeszédet tartott Németh János tanár bácsi, verset mondott Kulcsár Zoltán 3. osztályos tanuló, fellépett az iskola énekkara, a felnőttek koszorúkat helyeztek el. Délután Sári Gusztávról szóló angol nyelvi vetélkedőn és kreatív kezek klubfoglalkozáson vehettek részt az érdeklődő diákok.

Kreatív kezek klubfoglalkozás a névadónk napján

Események, ünnepségek

Szavalóverseny

2012. december 3-án került sor az iskolai versmondó, anekdotamesélő és Kazinczy-versenyre.

évfolyam	helyezés	anekdotamesélő	évfolyam	helyezés	versmondó	Kazinczy
5-8. évfolyam	1.	Fazekas Boglárka	5-6. évfolyam	1.	Orosz Viktória	Bangó Fanni
				2.	Böör Bianka	Vinis Réka
				3.	Vinis Réka	Böör Bianka
	2.	Nyilas Bettina	7-8. évfolyam	1.	Balogh Petra	Ispán János
				2.	Nyilas Bettina	Balogh Petra
	3.	Lente Gergő		3.	Sipos Alexandra	Szász Viktória

Természettudományi hét

2012. október 15-18. között került sor iskolánkban a már hagyományosan megrendezett környezetismereti hétre az október 21-i Földünkért világnap alkalmából. Hétfőn a hetedik osztályosok számára Kosina Józsefné Katika néni rendezett vetélkedőt *Hétpróba a természetről* címmel. Kedden az ötödik osztályosokat Bojti Norbert tanár bácsi várta *És mégis mozog a Föld* című versengésre, csütörtökön *Természet, egészség, sport* címmel labdarúgás és kézilabda házibajnokságra várták a tornatanárok a nyolcadik évfolyamosokat, csütörtökön pedig Szilágyi Józsefné Icuka néni kínált a hatodikosoknak *Környezetvédelem az élhetőbb jövőért* címmel egy érdekes versenyt.

Orosz Viktória 5. c

„Angol minden mennyiségben” Beszélgetés Tóth Judit tanár nénivel

- *Miért angol szakos tanár lett tanár néni?*
- Már a gimnáziumban is jól ment az angol, el is kezdtem tolmácsolni, és nagyon megszerettem ezt a nyelvet.

- *Judit néni szerint miért fontos az idegen nyelvek tanulása?*

- Manapság a tévéből és az internetről is angolul áramlanak felénk a dolgok: zeneszámok, filmek, játékok, közösségépítő oldalak. Nem lehet nem tudni angolul ahhoz, hogy jól elboldoguljunk a világban. Én nem csak a külföldi munkát szoktam gyakorlati példának hozni, mert számotokra a munka világa még nagyon távoli. Az én nyelvtudásom is akkor fejlődött nagyon sokat, amikor divatba jöttek a filmletöltések, és a legújabb filmeket, sorozatokat már akkor meg tudtuk nézni, amikor itthon még nem is adták.

Ezt a szokásomat a mai napig megtartottam, a kedvenc amerikai sorozataimat és filmjeimet szinte egy időben látom az amerikaiakkal, míg az itthoni mozik és tévék csak hónapokkal, évekkel később mutatják be.

- *Mennyire tartja tanár néni nehéznek az angol nyelvet és annak oktatását?*

- Tanultam latint is, annál mindenképpen könnyebb az angol. Persze egy nyelvet nagyon nehéz elkezdni, a sok nyelvtani szabályt megtanulni, alkalmazni, de rendszeres tanulással szép eredményt lehet elérni. Minél hamarabb kezdi az ember, annál könnyebben áll rá az agya az idegen nyelv szerkezetére. A szótanulás is nagy kihívás, bizony azzal nekem is meg kellett birkóznom. Azt szoktam mondani a gyerekeknek, amikor a sok szó miatt panaszkodnak, hogy én sem úgy születtem, hogy minden szót tudtam. Az óráimon sokszor szoktam dalszövegeket idézni példaként, hátha úgy jobban megragadnak a dolgok.

- *Csak angolul, vagy más nyelveken is tetszik beszélni?*

- Három nyelvvizsgám van: latin, francia és angol. Emellett tanultam olaszt és spanyolt, lehet, hogy furcsa, de ez a hobbim. Sajnos, mivel egyiket sem használom, így valójában nagyon sokat felejtettem a többi nyelvből. Anyanyelvi szinten csak az angol maradt meg, de azért sokat is teszek, hogy így maradjon. Sorozatokat és filmeket csak angolul nézek, a könyveket és a híreket angolul olvasom, és egy pár éve szoktam rá a hangoskönyvekre, amiket szintén csak angolul hallgatok. Ezzel azt az előnyt is megszerzem, hogy hamarabb olvashatok el egy könyvet. A Harry Potter utolsó részét és a Twilight-ot is már hónapokkal a magyar fordítás előtt elolvastam.

- *Járt-e már tanár néni Angliában, vagy szeretne-e eljutni oda?*

- Sajnos még nem volt lehetőségem arra, hogy angol nyelvű országba eljussak, pedig nagy álmom lenne. Tolmácsolásom idején és a főiskolán is sok angollal és amerikaival kerültem kapcsolatba, van, akivel most is tartom a kapcsolatot. A keresztszüleim néhány hónapja költöztek Kanadába egy jobb élet reményében. Hatalmas lépés volt ez a részükről, mert 50 év felett döntöttek úgy, hogy itt hagynak mindent, és elindulnak a nagyvilágba. Két felnőtt fiuk pedig Hollandiába ment. Remélem, ha berendezkednek és sikeresen letelepednek, akkor őket meg tudjuk látogatni egyszer.

- *Kiknek ajánlja tanár néni azt, hogy emelt szinten, tagozaton tanulja az angolt?*

Tanárszemmel

- Az angol szakos vagy a két tannyelvű osztályokban nagyon keményen tanítják az angolt. Ez arra mindenképpen jó, hogy a nyelvvizsgát minél hamarabb megszerezhesse az ember. Én azonban azt szoktam tanácsolni, hogy emellett legyen egy másik szak/tantárgy is, amit emelt szinten tanultok, mert az egyetemekhez az angol önmagában nem elég. Ahhoz kell lennie egy másik nyelvnek vagy tantárgynak. Természetesen elfogult vagyok, így az angolt minden mennyiségben ajánlom mindenkinek!

Szász Viktória 8. b

Diákszemmel

Kutatók éjszakája

Az eseményt minden évben szeptember utolsó pénteki napján rendezik meg ország- és Európa szerte. A Debreceni Egyetem 2012-ben immár 6. alkalommal csatlakozott a Kutatók éjszakájához „100 év 100 program” címmel.

A rendezvény célja nem változott az elmúlt évek során: érdekes előadásokon, látványos bemutatókon keresztül a különböző tudományterületek és azok oktatói, kutatói mutatkoznak be a nagyközönségnek, kellemes és szórakoztató kikapcsolódást biztosítva számukra.

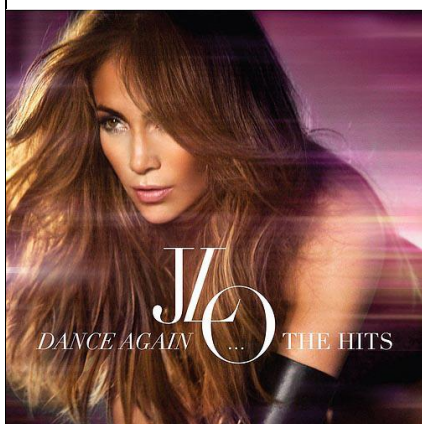
Ilyenkor a kutatók kibújnak fehér köpenyükből, és hétköznapi nyelven mutatják be a tudományt. Így volt ez tehát szeptember 28-án is, amikor kicsik és nagyok személyesen találkozhattak a kutatókkal, kipróbálhatták eszközeiket, találmányaikat, megismerhették a munkájukat előadások, vetélkedők, kiállítások és tudományos, szórakoztató programok keretében. Ez nem az unalmas előadások estéje, ezek a programok a kutatókat és életpályájukat, a tudományos módszereket és eredményeket a laikusok számára is érthető és élvezhető formában, interaktív módon, néhol játékos formában mutatják be az érdeklődőknek. A Kutatók éjszakája Európa-szerte népszerű tudományos fesztivál, elsősorban a pályaválasztás előtt álló fiatalokat szólítja meg.

Az egyetemre busszal érkeztünk meg. Programfüzetből tájékozódunk, hogy tudjuk, mikor hová kell menni. Először a szélsatornát tekintettük meg, utána azt figyelhettük meg, hogy a víz hogyan alakít utat magának a homokban. Majd kémiai kísérletek következtek. Később nosztalgia villamossal elmentünk az Atommagkutató Intézetbe. Itt mi is kipróbálhattunk pár egyszerű kísérletet, pl.: óriás buborék készítése, folyékony nitrogénben való fagyasztás, áram vezetése citromban. Aztán visszatértünk az egyetemre egy kis játékra. Kicsit későn és fáradtan, de nagyszerű élményekkel tértünk haza.

Szász Viktória 8. b

Sztárhírek

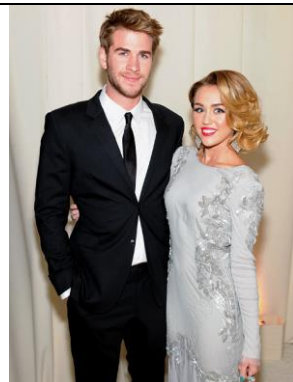

Nemrég jelent meg **Jennifer Lopeznek** az új albuma, amit Pitbullal énekel. Az énekesnő együtt

énekelt Flo Ridával az American Idol döntőjén.

Selena Gomez, mint tudjuk, Justin Bieber barátnője. A Hotel Transylvania című animációs film egyik szereplőjét szinkronizálja.

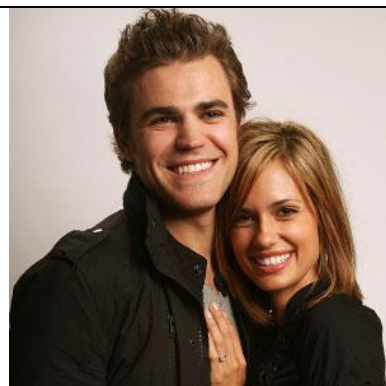

Miley Cyrus következő szerepében menyasszonyt fog játszani. Nyáron jelentette be eljegyzését az ausztrál származású színésszel, az *Éhezők viadalának*

sztárjával, Liam Hemswortszel.

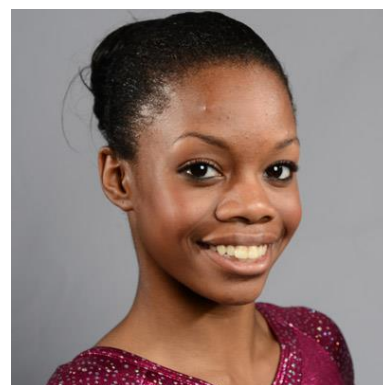

Nina Dobrev, a *Vámpírnaplók* című sorozat női sztárja bevallotta, hogy imád olimpiát nézni, és képes egész éjszaka a tévét bámulni, még akkor is, ha másnap hajnalban indul forgatni. Hatalmas rajongója Miley Cyrusnak, a Disney-csillagnak.

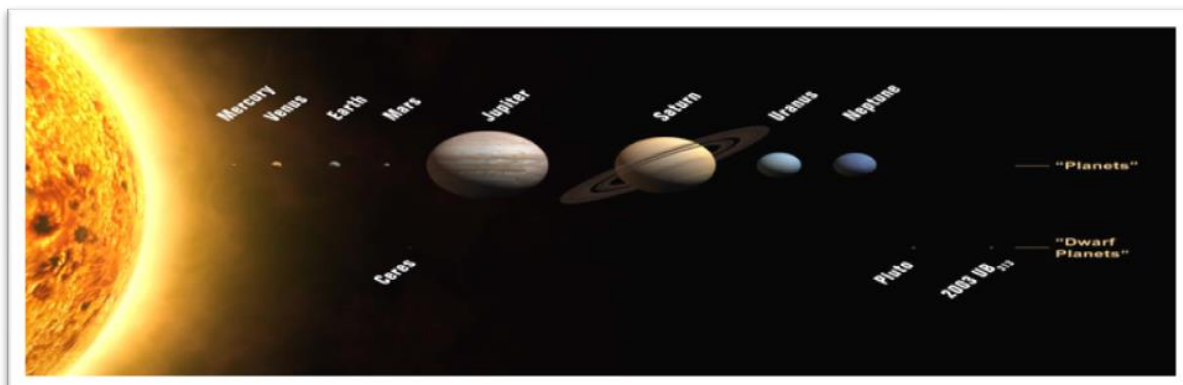

Paul Wesley, a fiatal hollywoodi sztár repülőgépre ült csinos feleségével, a 27 éves színésznővel, Torrey

Devittóval, hogy Torontóban töltsenek el egy hétvégét. Paul egyszer azt nyilatkozta, hogy mindig valami vad jelmezt szeretett volna magára öltetni gyerekkorában, de e helyett lánynak nézték.

Ian Somerhalderbe szerelmes a mindössze 16 éves – de már kétszeres olimpiai bajnok-amerikai tornász, **Gabby Douglas**, aki ezt a tényt a riporterekkel is megosztotta. Gabby arról is nevezetes, hogy a bolygónk fennmaradásáért küzd, és ebbe nagy segítségére van az internet. A kedvenc színe a türkizkék.

NAPRENDSZERÜNK

A nagy sötétség és parányi fények galaxisokat, csillagokat, bolygókat és egyéb égitesteket rejtenek. Már az ókorban elkezdték a szabad szemmel látható csillagokat csoportosítani és elnevezni, amelyek a tengeri vagy éppen a szárazföldi utakon segítik a tájékozódást.

Ma 88 képet különböztetünk meg az égbolton, köztük van például a 12 állatövi jegy, a Nagy Göncöl, a Kis Göncöl, a Fiastyúk. Bár mindre csillagként tekintünk, valójában nem mindegyik az. Hiszen a csillag olyan égitest, amely energiát termel, így saját fénnel rendelkezik, szemben a bolygókkal, amelyek a központi csillaguk fényét visszaverve tündökölnek az égbolton. A csillagrendszerek (galaxisok) számát több milliárdra becsülik.

A mi galaxisunk a Tejútrendszer, ahol megtalálható a több milliárd csillag között a mi központi állócsillagunk is: a Nap. A Tejútrendszer spirális alakú, amely mozgást is végez. Forog a képzeletbeli tengelye körül, így forog benne a mi Naprendszerünk is. A Nap ezen kívül kering a Tejútrendszer középpontja körül is. Egy teljes fordulatot 220 millió év alatt tesz meg. Ezt nevezzük galaktikus vagy kozmikus évnek.

A központi állócsillagunk tömege több mint 330-szorosa, nagysága 110-szerese a Földnek. Anyaga többségében hélium és hidrogén, keletkezése 4,6 milliárd évvel ezelőttre tehető. Az élethez elengedhetetlenül fontos meleg és fény forrása, ami nélkül nem lehetne élet a Földön. Körülötte az óramutató járásával ellentétes irányban kering kilenc bolygó a holdjaival és egyéb égitestek. Sorban: Merkúr, Vénusz, Föld, Mars, Jupiter, Szaturnusz, Uránusz, Neptunusz, Plútó.

De hogy ezek közül melyek a Földszerű bolygók, és melyiket minősítették törpebolygóvá, azt a következő lapszámból tudhatjátok meg.
folyt. köv.

Megkérdeztük

A gyermekek védelmében

Mostani számunkban Mester Lajosné Tündike néni, iskolánk gyermekvédelmi felelősét faggattuk munkájáról.

- *Mi a feladata a gyermekvédelmi felelősnek?*

- Az én feladatom nagyon sokrétű. Elsősorban a gyermekek védelme érdekében végzett segítségnyújtás. Ilyenek például, ha otthoni, baráti vagy iskolai problémája van egy tanulónak. Ezen kívül családlátogatás, kapcsolattartás a családokkal. Fontos feladat az egészségvédelmi programok szervezése és lebonyolítása, pályázatok figyelemmel kísérése és a tanulók pályáztatása is. Továbbá a jogszabályi változások figyelemmel kísérése és alkalmazása, továbbképzéseken való részvétel. És még hosszan folytathatnám a sort.

- *Milyen problémákkal találkozik Tündike néni, leggyakrabban mit kell tennie?*

- Sajnos az igazolatlan hiányzások még mindig jelen vannak az iskolában, igaz évről évre csökken az igazolatlanul hiányzó tanulók száma. Ide tartoznak a „lógások” és a reggeli késések is. A másik nagy probléma, ami nehezen kezelhető, az órai és a szünetekben előforduló rossz magatartás. Ez sok-sok figyelmeztetést von maga után.

- *Mennyire lehet hatékonyan megoldani a gyermekek problémáit?*

- Akárcsak a felnőttekre, a gyermekekre is jellemző, ha együttműködnek, és valóban szeretnék megoldani a problémát, akkor siker érhetünk el. Megfogadják a jó tanácsot, segítségnek veszik a jó szándékot, és tesznek is érte.

- *Minden bizonnyal láthatók, érzékelhetők Tündike néni munkájának eredményei a gyerekeken.*

- Egy-egy jól sikerült szabadidős program (pl. egészségnap) alatt látom a vidám, felszabadult és jókedvű gyerekeket. Ráadásul az ilyen rendezvények kellemes és hasznos élményhez is juttatják őket. Eredményesnek érzem még azt is, amikor egy sikeres pályázatot tudunk írni. Az is jó érzés még, amikor egy problémával küzdő gyereken tudok segíteni.

- *Mit szeret leginkább tanár néni a munkájában?*

- Leginkább a gyerekek közt szeretek lenni, velük beszélgetni, jó kapcsolatot kialakítani. Lassan tíz éve dolgozom az iskolában, és úgy érzem, hogy szinte minden egyes tanulót ismerek. Még ha személyesen nem is beszéltem mindenkivel, de például egy fogászati vizsgálatra kísérés alkalmával minden gyerekkel kapcsolatba kerülök.

- *Milyennek látja Tündike néni a mai, a kabai gyerekeket?*

- Már az előző válaszból is láthatjátok, én nagyon szeretem a gyerekeket. Nem tudok rossz vagy jó gyereket mondani, én a kicsit problémás tanulókkal is igyekszem megtalálni a megfelelő hangot. Nálam a legfontosabb a bizalom, a gyerekek bármilyen problémával jöhetnek hozzám, együtt megpróbáljuk megoldani. Szerintem az itteni gyerekek többsége illemtudó, jó magatartású. A többieknek azt tanácsolom, hogy igyekezzenek követni a többiek jó példáját.

- *Miért választotta Tündike néni ezt a pályát?*

- Én eredetileg matematikatanár szerettem volna lenni. A matematika egyébként még mindig jelen van az életemben, mondhatnám egyik hobbinak is. A szociális területre a segítségnyújtás vezérelt, örülök, ha hasznos tanácsot adhatok, ha segíthetek. Nagy családban

Megkérdeztük

nőttem fel, összetartó és egymást segítő légkörben. Azt gondolom, hogy minden gyermeknek joga van a harmonikus és kiegyensúlyozott gyermekkorra, amihez én is próbálok hozzájárulni.

- *Milyen végzettséget kell egy gyermekvédelmi felelősnek szereznie?*

- Én a tanári diploma után (matematika-technika szak) a debreceni egyetemen tanultam, ahol szociálpolitika szakon szereztem diplomát. Ha valaki ezen a területen szeretne elhelyezkedni, akkor valamilyen szociális szakon kell érettségi után tovább tanulnia.

- *Mi a hobbija tanár néninek, mit szokott csinálni a szabad idejében?*

- Szabad időmben a két kisfiammal szeretek legjobban lenni. Gyakran tervezünk a férjemmel együtt közös családi programokat gyermekeink számára. Az ünnepek közeledtével együtt készítünk díszeket, gyertyákat, üvegfestéseket. Régebben a hobbi a gyertyakészítés volt, amire mostanában kevés időm jut. Inkább csak gyűjtöm őket.

- *A gyertyák minden bizonnyal szép színesek. Mi a kedvenc színe Tündike néninek?*

- Több kedvenc színem is van, ilyen például a piros, a narancssárga, a téglaszín, vagy a barna világosabb árnyalatai.

- Köszönjük a beszélgetést Tündike néninek.

- Én is köszönöm a lehetőséget.

Bálint Boglárka és
Fazekas Boglárka 5. a

Gyerekszáj

Egy peches nap,
avagy mindent meg tudok magyarázni

Anya, kérlek, ne haragudj rám, de eltűnt a vonatbérletem. Amikor reggel mentem az állomásra, szembejött velem egy nagy kutya, és azonnal rám ugrott, és én elestem. Biztos megérezte a szendvicsem illatát a táskámban, mert addig piszkálta a lábával, amíg meg nem találta a tízórait, és elszaladt vele. Lehet, hogy ekkor esett ki a bérlet. Az órám is ekkor törhetett el.

Amikor Debrecenbe értem, valaki lelökött az állomás lépcsőjéről, a szemüvegem pedig leesett az orromról. Már éppen fel akartam venni, amikor egy szarka odarepült, felkapta és elrepült vele. Biztos nagyon csillogott a kerete. Látod, anya, mondtam, hogy sötét keretet vegyünk!

Az ellenőrzőmről nem tudok semmit. Amikor matekórán feleléskor tanár bácsi kérte, akkor jutott eszembe, hogy biztos a buszon garázdálkodott egy tolvaj, és kilopta a táskámból az ellenőrzőt.

De a kulcsom, az nem veszett el! Csak itt van az udvaron a diófán. Ugyanis itt volt a szomszéd macskája, megette Cirmos ennivalóját. Erre én jól megijesztettem, és ijedtében felszaladt a diófára, én meg mérgemben hozzá akartam vágni a kulcsomót. Csak sajnos a kulcs fenn maradt a fán, a macska pedig elszaladt.

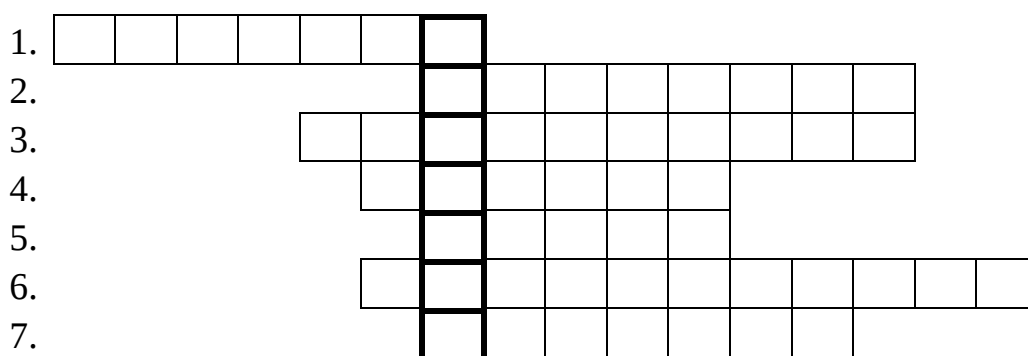
De ugye azért nem haragszol rám, anyuci?

Böör Bianka 5. c

Töprengő

Ebben a hónapban is szeretnénk barátságosabbá tenni a hideg napokat számotokra. Íme egy keresztrejtvény:

Meghatározások:

1. Ezt gyűjtjük meg advent minden vasárnapján.
2. Ha a szobában meleg van, az udvaron pedig hideg, akkor ez lesz az ablakon.
3. A Mikulás ezzel jelzi, hogy érkezik.
4. Mennyből az ...
5. Ezek csendülnek fel karácsony napján.
6. Egy finom édesség, amit a nagymamák tudnak a legjobban elkészíteni.
7. Ezen vannak az adventi gyertyák.

Kovács Márta Zsuzsa 6. b

Szabó Zsanett 6. b

Múltidéző

Kaba régen - a nagypapám szerint

- *Hogyan végezték régen a gazdálkodást és a földművelést?*
- Régen a lovakat, az ökröket és a teheneket fogták be igába, ezzel szántottak, vetettek. Kézi erővel kapáltak, gyomláltak és kaszáltak.
- *Milyen munkahelyek voltak jellemzőek?*
- Régen az emberek dolgozhattak kovácműhelyekben, cipészetben, pékségben, malmokban.
- *Sok volt-e a munkanélküli a maihoz képest?*
- Nem, mert mindenkinek volt munkája.
- *Mivel közlekedtek az emberek?*
- Kerékpárokkal, lovas szekérrel és természetesen gyalog. Autó csak ritkán járt erre-fele.
- *Hogy nézett ki a főtér nagypapa gyerekkorában?*
- A főtéren volt a piac és néhány kisebb bolt. Akkor még földút borította ezt a területet.
- *Volt-e olyan utca, ahol aszfaltút lehetett?*
- Igen, de csak a főutcán.
- *Hány gyermek volt átlagosan egy családban?*
- Gyakori volt, hogy egy családban 4-7 gyermek is született.
- Kösz, nagypapa, majd máskor is kérdezlek.

Vinis Réka Bernadett 5. a

Jeles napok

November

A *november* a kilencedik hónap volt a rómaiaknál („*novem*” = kilenc).

November utolsó péntek: A NE VÁSÁROLJ SEMMIT NAP.

Ez a nap vidám és kritikus tiltakozás a nyugati túlfogyasztás, a jólét, a vagyon egyenlőtlen elosztása, és a reklámnak a mindennapi életünkre gyakorolt hatása ellen. A *Ne vásárolj semmit!* napot 1992-ben kezdeményezte a kanadai Ted Dave, aki a reklámszakmában dolgozott. Így akart tiltakozni a reklámok szüntelen túlfogyasztásra való ösztönzése ellen. Mottója az volt: Ami elég, az elég! Azóta egyre több ország vette át a *Ne vásárolj semmit!* napot.

December

December a latin őskalendáriumban a 10. hónap volt, a neve is azt jelenti: „tizedik”.

Advent

Advent (**advent=úrjövét**) a keresztény kultúrkörben a karácsonyt (december 25-ét) megelőző negyedik vasárnaptól karácsonyig számított időszak. A karácsonyi ünnepekör advent első napjával kezdődik, és vízkeresztig (január 6-ig) tart. Advent első vasárnapja egyúttal az egyházi év kezdetét is jelenti.

Karácsony

Karácsonyról hallván, a csillogó díszű, kivilágított fenyő képe jelenik meg először lelki szemeink előtt. Régebben a fenyőt nyalánkságokkal, almával, narancssal, aranyozott dióval, tarka papírdíszekkel ékítették, tetején csillagba foglalt angyal vagy kis Jézust tartó Mária-képpel koronázták. Gyertyáit először december 24-én este gyújtották meg, utoljára rendszerint vízkeresztkor. Úgy tudjuk, nálunk Brunswick Teréz grófnő állítatott először karácsonyfát, 1825-ben. Egy legenda Luther Mártonnak tulajdonítja a karácsonyfa föltalálását. Annyi mindenesetre igaz, hogy elterjesztése a német lutheránusok érdeme. Sokáig nem terjedt el mindenütt, néhol ma is más örökzölddel: magyallal, fagyönggyel, borostyánnal díszítik az otthonokat, de az a szokás, hogy a téli napfordulót és az újévet zölddel köszöntsék, egykor Európa-szerte általános volt.

Balogh Dzsenifer 6. b

Megyejáró

Balmazújváros

Balmazújváros az Alföld sajátos, mezővárosi jellegű települése Hajdú-Bihar megyében. A nagy kiterjedésű város két jellegzetes alföldi táj, a Hortobágy és a Hajdúság határán fekszik. A mai Balmazújváros környéke már ősidők óta lakott terület. Az Árpád-házi királyok idejében több kisebb helység alakult ki a határában, nevüket egy-egy határrész vagy dűlőnév még ma is őrzi (Bakóc, Cucca, Balmaz, Hímes, Darassa, Hort stb.). Az a település, ami a honfoglalás után alakult, a tatárjárás idején teljesen elpusztult. A mai település belterületén keresendő Hímes birtokot a pápai tizedjegyzék először 1332-ben említi. Balmaz névével írott forrásokban csak a 15. század elején találkozunk, amikor Zsigmond király mint Debrecen tartozékát Lázárevics István szerb vajdának adományozta.

A település neve 1465-től bizonyosan Újváros. Mátyás király 1465-ben kelt oklevele 3 országos vásár és egy egyheti vásár tartását engedélyezte Újvárosnak. Az oklevél a vásártartási jog mellett mezővárosi jogokkal is felruházta a települést. A Hunyadiak alatt Újváros virágzó mezővárossá fejlődött. 1989-ben ismét városi címet kapott.

2001-ben a város lakosságának 96%-a magyar, 4%-a cigány nemzetiségűnek vallotta magát.

Oktatási intézmények :

Balmazújvárosi Általános Iskola

Veres Péter Gimnázium, Szakközépiskola és Szakképző

Balmazújvárosi Református Általános Iskola és Óvoda

Nevezetességei:

Helytörténeti Múzeum

Veres Péter Emlékkiállítás

Semsey-kastély

Termálfürdő

Hímes Néptáncgyűttes

Bekton Ifjúsági Fúvószeneke

A város szülöttei:

Kállai Bori (1948–) színész

Lengyel Menyhért (1880–1974) drámaíró

Mihalkó Zoltán kalaposmester

R. Tóth Sára (1880–1957) nőmozgalmi vezető

Sarkadi Imre (1921-1961) író, drámaíró

Soós Imre (1930–1957) színművész

Veres Péter (1897–1970) író, politikus

Testvérvárosa: Lancut (Lengyelország)

Balogh Dzsenifer 6. b

Halloween-party az iskolában

A Halloween ősi kelta hagyományokból kialakult ünnep, amit elsősorban az angolszász országokban tartanak meg október 31. éjszakáján, bár mára már az egész világon elterjedt. Az egész kifejezés a Mindenszentek keresztény ünnep előtti éjszakát jelölte. A szó skót változata, Hallowe'en.

Egy máig fennmaradt hiedelem szerint október utolsó napján a legvékonyabb a választóvonal az élők és a holtak világa között. Az eltávozott lelkek ilyenkor útra kelnek, addig barangolnak, amíg meg nem találják egykori lakhelyüket, és ezen az éjszakán megpróbálnak visszatérni a világba. A Halloween ünnep Magyarországon a 2000-es évek elejétől terjedt el, és a fiataloknak és a gyerekeknek egy bulis rémisztgetésről szóló ünnepet jelent. Bár hazánkban még nem tűntek fel jelmezes, édességet kérő gyerekek, pár év múlva lehet, hogy ez a szokás nálunk is megjelenik. Miért pont a tökből készült lámpás lett az ünnep jelképe?

Erről egy ír legenda számol be, mely szerint a töklámpás a nevét egy Jack O' Lantern nevű részeges kovácsról, azaz Lámpás Jackről kapta.

Örömkre a DÖK iskolánkban is megrendezte a Halloween-partyt november 9-én 18-21 óra közt. Már napokkal előtte terveztük, ki-ki milyen jelmezt vesz majd fel. A bulin végül sok ötletes és rémisztő jelmezbe öltözött tanuló mulatott és ijesztgetett. A legrémisztőbb jelmezesnek Szennyess Tímea és Elek Ágnes bizonyult. A bulizókat a DÖK Timike néni irányításával finom muffinokkal és szörppel is meglepte, amit utólag is köszönünk szépen. A zene nagyon jó volt, mindenki nagyszerűen érezte magát. Szeretnénk még több ilyen bulit a jövőben is.

Bene Fruzsina és Orosz Viktória 5. c

****** <<+| :) >>! *| : ^) (.) (...)**

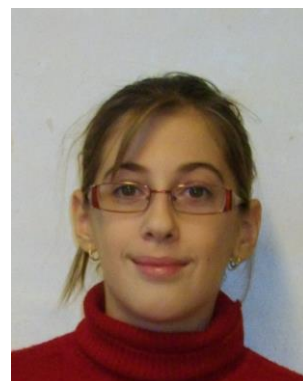
A címet hangulatjelekkel írtam le, jelentése: *tél, Mikulás, hóember*. A mai számítógépes nyelv újabb és újabb szimbólumokat (pl.: hangulatjeleket) hoz létre, ezekkel ismertetlek meg most titeket. A hangulatjel (angol kiejtése alapján „szmájli”) nyomtatott írásjelek olyan sorozata, amely egy emberi arcot formál, és általában valamilyen érzelmet fejez ki. Tipikus példája a mosolygó fej: :-) vagy :)

1982-ben Scott E. Fahlman, a Carnegie Mellon Egyetem professzora volt az első, aki a kettőspont, a kötőjel és a zárójel segítségével a világon először horizontális vigyorgó fejet írt egy levélben. Először főként komolytalan dolgok jelölésére alkalmazta, ami eleinte csak a számítástechnikához értő személyek körében, majd az egész világon elterjedt.

Az interneten a hangulatjelek azért terjedtek el, hogy pótolják a beszélgetés során az arckifejezéseket, gesztusokat, amelyek nélkül a mondanivaló néha félreérthető. Többnyire fekvő tartásban ábrázolják az arcot. Ilyen módon az egymás után gépelt jelek kiadhatják a szemet, orrot, száját. Különböző testrészek hozzáadásával, elhagyásával illetve a felhasznált jelek változtatásával számos változat hozható létre. Íme néhány példa:

:-) :) mosoly	:x vagy :* puszi	:P vagy :-P kiöltött nyelv, csipkelődés	:O) bohóc
S=/ ez van, nem lehet mit tenni	: ' (vagy :~ - (könnyecsepp	: "> vagy :\$ szégyenlősség	3:-O boci
: (szomorúság,	:o) bohócorr	I- álmoság	:@) vagy :8) malac
:/ felemás érzésekkel küszködő	0:) angyali ártatlanság	@} ; - rózsza, virág	: () majom
: semleges	B) vagy 8-) napszemüveg	<) :) vagy c) :o) cowboy	~: > csirke
;) kacsintás	:o vagy :-O csodálkozás	>:) ördög	%%- sok szerencsét
:D széles vigyor	(o, o) bagoly	~o) kávé	:) >- béke

Füstös Dóra 6. b

Vidám oldal

Irodalomórán:

- Pistike, neked ki a kedvenc író?
- A papám. Ő szokta írni az igazolásokat, amikor nem jövök iskolába.

Pistike hazamegy az évvázoról, megkérdezi az anyja:

- Milyen lett a bizonyítványod?
- Katonás!
- Az meg milyen?
- 1, 2, 1, 2, 1, 2.

A tanár figyelmezteti a diákokat:

- El ne mulasszátok 20:50-kor a holdfogyatkozást!

A hátsó padból megszólal egy hang:

- Melyik csatornán lesz?

A kisfiúnak van két piros és egy fekete pontja. Megmutatja apjának, aki ad neki 500 forintot, mert mégis csak több a piros pont. Aztán az anyukájának is megmutatja, ő is ad 500 forintot, mert mégis csak több a piros pont. Majd megy a nagyapjához, ő is ad 500 forintot, de azért megkérdezi:

- Miért kaptad azt a fekete pontot?
- Mert beírtam a két pirosat.

Az anyuka megkérdezi fiát.

- Pistike, mi borítja a tyúk testét?
- Nem tudom pontosan mit mondott tanár néni, de vagy toll, vagy ceruza.

- A vakond naponta annyit eszik, mint amennyi a testsúlya - magyarázza a tanár néni.

Mire Pistike közbeszól:

- És honnan tudja a vakond, hogy mennyi a súlya?

- Pistike! Tudsz mondani olyan nevet, amit th-val írunk? **Gyűjtötte: Szoboszlai Dániel 6.a**
- Igen. Pl: Margit híd.

Kiadja: ÁMK Sári Gusztáv Tagiskolája
Felelős kiadó: Váradi Istvánné főigazgató
Felelős szerkesztő: Papp Judit
Olvasószerkesztő: Nagyné Papp Márta
Szerkesztők: a Suliújság szakkör tagjai
Számítógépes szerkesztés: Szoboszlai Dániel 6. a